

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIV.

V Ljubljani, 19. vel. serp. 1881.

List 33.

Janez Krizostom,

po Božjem usmiljenji knezoškof Ljubljanski vsem duhovnom in vernim Ljubljanske škofije izveličanje in blagoslov v Gospodu!

Predragi v Kristusu! Usmiljene sestre ali hčere svetega Vincencija Pavljana že petindvajset lét na Kranjskem blagovito delajo, in oskerbujejo sedaj skoraj že vse dobrotne naprave, v Ljubljani véliko deželno bolnišnico, otročjo bolnišnico, hiralnico, deško in deklško sirotišnico, deško zavetišče, na Studencu norišnico, v Begunjah na Gorenjskem žensko kaznilnico.

Da bi te blage duše, ki je njihova pobožna delavnost neutrudljiva in ubogim bolnikom in vsakterim nadložnim z vso serčnostjo in ljubeznijo na pomoč hiti, ne pogrešale pravega vodstva na poti kerščanske popolnosti, sem pred tremi leti poklical mašnikov iz misijonske družbe sv. Vincencija Pavljana ter sem jim izročil v prebivanje majhno hišico s kapelico na Poljanah.

Sinovi sv. Vincencija Pavljana pa niso samo duhovni vodniki usmiljenim sestram, ampak imajo po svojem poklicu tudi ubogim, zlasti priprostim ljudém evangelij oznanovati in pomagati duhovnom, da si pridobé učenosti in čednosti, ki jih v svojem preimenitnem stanu potrebujejo; torej je njih posebna dolžnost imeti misijone za ljudstvo in duhovne vaje za mašnike.

Teh dolžnost pa misijonarji nikakor ne morejo popolno spoinovati, dokler bivajo v tej mali hišici na Poljanah in imajo za duhovna opravila le pretesno kapelico. Zato je častita prednica tukajšnjih usmiljenih sestrá prepustila pri hiralnici v Ljubljani toliko svetá, da se na njem more zidati prostorna hiša za misijonarje in pa cerkev, ki bode posvečena Jezusovemu Sercu.

Sveti Oče papež Pij IX slavnega spomina so leta 1875 vso katoliško Cerkev posvetili Sercu Jezusovemu. Tudi Ljubljanska škofija se je 16. rožnika 1875 posvetila Božjemu Sercu Jezusovemu. In ravno temu presvetemu Sercu v čast smo sklenili zidati novo cerkev v Ljubljani. Vsaj nam izvira iz Jezusovega Serca vsa milost in vse izveličanje, in vendar je naš Gospod Jezus Kristus pod to skrivnostjo Božje ljubezni tako rekoč le popotnik med nami, ker zunaj ene kapele na Gorenjskem, v Repnjah, še nobene cerkve na Kranjskem nimamo, ki bi bila posvečena Sercu Jezusovemu. Zidanje

te cerkve zahteva tedaj občna pobožnost do Božjega Serca Jezusovega, ki se med nami prelepo razcveta.

Odkar je v naši lepi deželi zasvetila luč kerščanske vere, se za Jezusom najbolj Mariji, prečisti Devici in Materi Božji, skazuje ljubezen, češčenje, zaupanje in hvaležnost, kar živo priča 130 cerkev in 36 kapel, ki so na Kranjskem Mariji v čast zidane. In smem reči, da tudi Marija materno ljubezen prav posebno naši deželi skazuje, ker je v naši škofiji odperla mnoge milostne kraje, v katerih s posebno pomočjo ustreza njim, ki se z zaupanjem k njej zatekajo.

Akoravno je pa Marija v raznih skrivnostih svojega življenja v teh cerkvah in kapelah češčena, je vendar samo sedem cerkev s štirimi kapelami brezmadežnemu Spočetju Matere Božje posvečenih, če tudi v resnici češčenje Matere Božje pod skrivnostjo brezmadežnega Spočetja med nami najbolj cvetè. Zato smo sklenili drugi altar posvetiti brezmadežnemu Spočetju Matere Božje.

V cerkvi, ki bo izročena mašnikom iz misijonske družbe sv. Vincencija Pavljana, čigar edino prizadevanje je bilo čast Božjo poviševati s tem, da se ljudem k izveličanju pomaga, kateri je za vsaktere stiskane in nadložne mnoge dobrotne naprave vpeljal in ž njimi ne le v svojem času, ampak tudi za daljno prihodnost človeštvu k blagovitosti pripomogel ter si s to dobrodelno ljubeznijo zaslužil posebno hvaležnost sedanjega veka, tega velicega svetnika kerščanske ljubezni v novi cerkvi ne smemo pogrešati, ampak smo sklenili njemu v čast tretji altar posvetiti.

S posebno milostjo sedanjega svetega Očeta papeža Leona XIII se je letos vpervič po vsem katoliškem svetu obhajal god ss. Cirila in Metoda, od katerih so naši rojaki in sosedge prejeli katoliško vero in omiko, naj bi od Boga sprosila nam katoličanom stanovitnost, ločenim od živega studenca čiste vode pa razsvetljenje, da bi bili vsi Slovani zedinjeni s svetim Petrom in z rimsko Cerkvijo. Zato smo tudi sklenili, da ss. Cirila in Metoda v novi cerkvi po nobeni ceni ne izpustimo, ampak juna četerti altar v posebni kapeli posvetimo.

Ko smo prejeli dovoljenje tukajšne mestne gosposke za zidanje nove cerkve, je bil vložen prvi kamen že 10 majnika, ravno tisti dan, ko je bila na Dunaji slovesna poroka cesarjeviča Rudolfa s Štefanijo, hčerjo belgijskega kralja Leopolda II; temeljni kamen pa smo

z vso slovesnostjo blagoslovili in vložili 14. majnika. In tedaj nam bo nova cerkev spominek cesarjevičeve poroke, pa tudi vedno spričevanje, da, kakor je trdna skala, na kateri se hiša Božja proti nebu povzdiguje, enako trdna je tudi naša zvestoba in enako močna naša ljubezen do cesarske rodovine.

Od kod bomo pa jemali potrebnih pomočkov k temu zidanju? Jaz mirno zaupam v Božjo previdnost. Saj se cerkev zida v čast Božjemu Sercu Jezusovemu, ki nas je vse odrešil z drago kervjo, v čast brezmadežnemu Spočetju Matere Božje, ki je tudi naša Mati, v čast svetemu Vincenciju Pavljanu, očetu vseh ubozih in nadložnih, začetniku misijonskih mašnikov in usmijenih sester, v čast ss. Cirilu in Metodu, velikima dobrotlikoma Slovanov, in v očitno spričevanje naše zveste vdanosti svetlemu vladarju.

Ako vsak, ki je v bratovščini Serca Jezusovega ali brezmadežnega Spočetja Matere Božje ali ss. Cirila in Metoda, v dveh ali treh letih le en goldinar podari za novo cerkev, — in kdo bi tega ne premogel? — je to že velik pripomoček.

Imamo pa tudi sedaj sveto leto, v katerem so nam vsem odperti bogati zakladi božjega Serca Jezusovega, odpuščenje grehov, poterjenje v kerščanskem življenji, odpustki za nas in za uboge duše v vicah. In prečista Devica Marija nas v svoji ljubezni na te milosti pripravlja, z materno skerbjo za nas prosi ter nam vedno na strani stoji, in pomaga, da Božje dari hvaležno in stanovitno sebi v izveličanje obračamo. Kar tedaj podarimo za zidanje nove cerkve Jezusovega Serca, bodi v zahvalo za vse doslej prejete dobrote in pa prošnja za nove milosti, dokler se iz te solzne doline ne preselimo v vesela nebesa.

Poslednjič je pa tudi velika milost za darovalce same, ako ima voljno serce kaj milošnje podariti, ker za majhno časno darilo veliko duhovno dobroto in večno plačilo prejmejo in si zraven tega tudi še lahko zaslužijo božji blagoslov za svojo časno srečo. Vnema naj nas k miloserdnosti izgled Jezusov, ki se je iz ljubezni za nas daroval in je, ko je bil bogat, zavoljo nas ubog postal, da bi po njegovem uboštvi mi obogateli (2. Kor. 8, 9). Ako nam je gospod Jezus, ki je nebo in zemlja njegova lastnina, marsikaj premoženja izročil, on sam pa popolno obožal, že hvaležnost od nas zahteva, da vsaj nekoliko tega, kar smo od njega prejeli, njemu radovoljno zopet nazaj damo; potem se bodo nad nami spolnile besede Gospodove, ki nam jih pri sodbi poreče: „Pridite, oblagodarjeni mojega Očeta, in posedite kraljestvo, katero vam je pripravljeno od začetka sveta. Lačen sem bil, in ste me nasitili; žejen sem bil, in ste me napojili; popotnik sem bil, in ste me sprejeli.“ Med tem, ko Gospodu na zemlji cerkev zidamo, nam on pripravlja prebivališče večne slave v nebesih. Nadejam se, da bom smel po tej prošnji za mile darove za cerkev Jezusovega Serca kedaj z enakim veseljem dobrotnikom očitno zahvalo izreči, kakor je sveti apostelj Pavel po nabiranju milih darov za jeruzalemsko srenjo o revnih in stiskanih kerščanskih občinah v družem listu do Korinčanov očitno hvalo oznanil, rekoč: „Pri mnogi skušnji v nadlogi so imeli obilno veselje in pri svojem velikem uboštvi so iz dobrovoljnosti dali obilno dar, ker jim pričujem, da so bili po svojem premoženji, in celó čez svoje premoženje dobrotljivi.“

Povedati Vam imam še, kake se bodo nabirali mili darovi za novo cerkev Jezusovega Serca.

Ravnokar se je ustanovilo v Ljubljani z dovoljenjem visoke c. kr. deželne vlade „društvo za zidanje cerkve Jezusovega Serca“, ki ima nabirati potrebnih pomočkov za zidanje in opravo nove cerkve in misijonske hiše. Društvo ima družbáne in dobrotnike. Druž-

ban more biti vsak, kateri za imenovani namen na teden vsaj en sold podari. Dobrotnik je pa slehern, ki se ne veže na redne sklade, ampak enkrat, ali, če ga je volja, večkrat v različnih dobah društvu v sklad pripomore. Predsednik društvu je svetovalec c. kr. deželne vlade visokorodni gospod Rudolf grof Chorinsky, predsednikova namestnika pa visokočastita gospoda korarja stolne cerkve Anton Urbas in Andrej Zamejic. Štirikrat v letu daje predstojništvo račun v javnem listu. Kadar bodo dolgovi za cerkev in misijonsko hišo poplačani, se bo društvo razšlo. Dokler društvo obstoji, se bere za družbáne in dobrotnike vsak teden ena sveta maša.

Sedaj se pa še posebej obrnem do Vas, visokočastiti gospodje dušni pastirji! Prijazno prigovarjajte vérnim v cerkvi in doma, da se pridružujejo društvu za zidanje cerkve Jezusovega Serca kot družbáni in dobrotniki, in nabirajte milih darov za novo cerkev po tem potu, ktereга Vam bode predstojništvo imenovanega društva naravnost naznanilo.

Zidajmo to cerkev vsi skupaj z zedinjenimi močmi, da bo za nas vse zakladnica vseh Božjih milost, ki jih je naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, kakor je razodel blaženi Marjeti Mariji Alakok, obljubil njim, ki njegovo Božje Serce z veliko gorečnostjo časté, namreč: vse dari, ki jih v svojem stanu potrebujejo, mir v družinah, tolažbo v terpljenji, gotovo zavetje v življenji, zlasti pa ob smertni uri, obilni blagoslov Božji pri vseh opravljenih in po vseh hišah, neizmerno Božje usmiljenje grešnikom, mlačnim poprejšno gorečnost, večjo popolnost gorečim dušam, duhovnom dar spreobranja naj terdovratnejših grešnikov.

Naj bodo tedaj imena nas vseh zapisana v Božjem Sercu Jezusovem, čigar ljubezen bodi z nami vsemi zdaj in vselej. Amen.

S škofijskega sedeža v Ljubljani v god svetega Vincencija Pavljana 19. julija 1881.

Krizostom.

Sporočilo

bratovščine za vedno češčenje presv. Rešnjega Telesa in lepšanje ubožnih cerkev v ljubljanski škofiji za leto 1880/81.

Naša bratovščina presv. Rešnjega Telesa bolj kakor vse druge svojim udom razne prilike daje, Bogu in Zveličarju, kateri je iz ljubezni do nas kakor Bog in človek v Zakramentu altarja resnično pričujoč, tudi v djanji skazovati pravo češčenje, ljubezen in hvaležnost. Bratovščina jih ne samo napeljuje k pogostemu obiskovanju presv. Rešnjega Telesa, k večkratnemu obhajilu in k drugim pobožnim vajam, ona jim tudi veléva, da naj pripomorejo z milimi darovi, in, če je mogoče, tudi z delom lastnih rók, da bi se tudi v ubožniših cerkvah pripravilo naj svetejšemu Zakramentu vredno prebivališče.

Ravno ta vnanja delavnost, ki je pa polna notranje tolažbe in dušnega veselja, vabi in na-se vleče serca vérnega ljudstva, in naj bolj pripomore, da se naša bratovščina od leta do leta bolj razširja, in obilnejšega sadú rodi. Tudi v preteklem letu je zopet 1392 novih udov pristopilo, ter jih je bilo s koncem leta 33.160 v bratovskih bukvah zapisanih. Bogu samemu je sicer znano, koliko zvesto so molili svoje ure, ali pridno obiskovali bratovske službe božje; znane neštevilne obhajila pri teh božjih službah pa dajejo veselo upanje, da bratovski udje tudi svoje perve dolžnosti niso zanemarjali, to je, ob določenih urah moliti in častiti presv. Rešnje Telo, in da so s svojo gorečnostjo tudi v preteklem

letu nekoliko zadostovali za skrunjenja, nečasti in žaljenja, ktere se tolikrat godé Gospodu ravno v tej skrivnosti njegove ljubezni, in za zapušenost njegovo v tolikih krajih, kjer ga nobeden ne obiskuje. Kar pa drugo bratovsko nalogo zadene, oskerbljevanje ubožniših cerkev s potrebno opravilo, je bila očitna razstava v ta namen izdelanih paramentov, katero je napravila bratovščina 31. julija, pa 1. in 2. avgusta tega leta, sijajen dokaz darežljivosti in delavnosti bratovskih udov v preteklem letu.

Letni doneski in drugi mili darovi, kateri so v preteklem letu dosegli veliko svoto 4620 goldinarjev in 15 soldov, so se po blagovoljnosti vredništva „Zgodnje Danice“ v tem cerkvenem listu sproti objavljali, udom in dobrotnikom v poterjenje, da je bratovščina poslana darila prejela. Zatorej le oporoki ranjce gospé Ivane Vozlove iz Ljubljane in r. Neže Fortunove iz Vidma ob Temenici hvaležno navedemo, katerih prva je bratovščini 100 gl., druga pa 50 gl. volila, ter z drugimi vred priporočamo blagi dobrotnici pobožnemu spominu in molitvam bratovskih udov.

Prejete darove je bratovsko vodstvo s pripomočjo izverstne družbe ženskih udov, katerim naj dobrotljivi Zveličar v naj svetjšem Zakramentu z obilnim blagoslovom povrača njih trud, skerbeno obrnilo v prid ubožnišim cerkvam. Napravilo se je v preteklem letu 10 pluvijalov, 52 mašnih plaščev, 23 velumov za blagoslov z Najsvetejšem, 18 plaščekov za ciborije, 33 burz s plaščeki za obhajila, 21 obhajilnih štol, 15 štol za pridige, 6 antipendij, 32 oltarnih blazinic, 10 oltarnih perlov, 2 prižagradka potezaja, 43 mašnih srajc, 43 cingulov, 129 humeralov, 36 koreteljev, 100 korporalov, 100 pal, 400 rutic za kelih (purifikatorjev), 212 rutic za lavabo, 2 mašna keliha in 1 mašne bukve.

Pri razdelitvi imenovanih paramentov se je bratovsko vodstvo prizadevalo, kolikor je bilo mogoče, zadostiti prošnjam potrebnih cerkev, katerih je bilo čez 180 poslanih. Prejele pa so cerkve, kakor nasleduje:

1. *Farna cerkev sv. Jakopa v Ljubljani*: 1 velum, 1 plašček za ciborij.

2. *Farna cerkev Oznanjenja Marije Device v Ljubljani*: 1 plašček za ciborij.

3. *Cerkve sv. Florijana v Ljubljani*: 1 plašček za ciborij.

4. *Dobrova pri Ljubljani*: 1 rudeč mašni plašč.

5. *Brezovica*: 1 koretelj, 1 burzo za obhajila.

6. *Sostro*: 1 plašček za ciborij, 1 mašno srajco, 3 humerale, 1 cingulum.

7. *Sora*: 1 belo štolo za pridige, 1 koretelj, 1 mašno srajco, 3 humerale, 1 cingulum, 3 korporale, 3 pale, 6 rutic za lavabo, 12 rutic za kelih.

8. *Preska*: 1 obhajilno burzo, 1 koretelj, 1 mašno srajco, 3 humerale, 1 prepas, 3 korporale, 3 pale, 12 rutic za kelih, 6 rutic za lavabo.

9. *Ježica*: 2 beli oltarni blazinici, 6 pal.

10. *Černuče*: 1 bel mašni plašč.

11. *Želimlje*: 1 mašno srajco, 3 humerale, 1 prepas.

12. *Sv. Katarina*: 1 antipendij, 1 mašno srajco, 3 humerale, 1 prepas, 1 koretelj, 3 korporale, 3 pale, 6 rutic za lavabo, 12 rutic za kelih.

13. *Stara Loka*: 1 zelen mašni plašč, 1 obhajilno štolo.

14. *Škofja Loka*: 2 burzi za obhajila.

15. *Selca*: 1 bel pluvijal.

16. *Žabnica*: 1 burzo za obhajila, 3 korporale, 3 pale, 6 rutic za lavabo, 12 rutic za kelih.

17. *Nova Oselica*: 1 plašček za ciborij, 1 obhajilno štolo, 1 koretelj, 1 mašno srajco, 3 humerale, 1 cingulum, 3 korporale, 3 pale, 6 rutic za lavabo, 12 rutic za kelih.

18. *Železnike*: 2 mašni srajci, 6 humeralov, 2 pre-pasa.

19. *Dražgoše*: 1 mašno srajco, 3 humerale, 1 cingulum, 1 koretelj, 3 korporale, 3 pale, 6 rutic za lavabo, 12 rutic za kelih.

(Dalje sledi.)

Trojna božja pot

s svetimi stopnjicami na Kranjskem.

IV. Molitve in premišljevanja pri obiskovanji ss. Stopnjic.

(Konec.)

XXVII. Stopnjica.

Hvaljen bodi Jezus Kristus, in česena njegova prežalostna Mati Marija!

Jezusa vlečejo nazaj k Pilatu, kateri ga pripelje ven, rekoč: Glejte, človek! O nebeški Oče! s celega serca se Ti zahvalim za ta dar.

Daljno premišljevanje.

Ko tudi Herod ne najde nad Teboj, o Jezus! nobene krivice, pošlje Te k Pilatu nazaj; ta pa se silno prestraši, ko Te zopet vidi pred seboj. Reče toraj judom serdito: Pripeljali ste mi tega človeka, kakor da bi odvrčeval ljudstvo; pa glejte, izpraševal sem ga v pričo vas, pa ne našel nobene krivice nad njim v tem, česar ga dolžite; tudi Herod ni nič smerti vrednega našel nad njim. Pretepel ga bom in spustil. — Ali tožili so Te še huje, in tiščali v Pilata, rekoč: Križaj ga, križaj ga! Dal Te je tepsti čisto po nedolžnem, samo da bi Te le spustil, Ti posaditi ternjevo krono na glavo, hotel Te zamenjati z Barabom: ogerne Te v škerlatasti plajšč ter Te postavi vsega kervavega in zdelanega pred druhal, rekoč: Glejte, človek! Naznanil je takrat Tvoj nebeški Oče po Pilatu celemu svetu, da Ti si človek postal, da si naš dobrotnik in večni Sin Božji, neskončno Bitje. Tvoj Oče, ljubi Jezus! govori nam še dalje: Ta je moj preljubi Sin, kterege dām tebi, o človek, takošnega, kakoršnega zdaj gledaš tukaj. Ali ti ni še dosti? Kaj hočeš več? Glej, človek! po Tem ti dām vse zaklade, dām pomoč v potrebi, tolažbo v žalosti, plačnika vsega tvojega dolga pri meni, ta ima vso oblast in moč, da tebe, človek, stori večno srečnega. Premisli toraj, revna duša, kako te jaz ljubim, ker dām svojega Sina za-te v tako terpljenje. — Vzemi ga, poslušaj ga, ljubi ga in prizadevaj si iz celega serca ga posnemati, da boš rešen večne kazni, kateri si po Adamu zapadel. O nebeški Oče! večna zahvala Tebi iz globočine serca za toliki dar. Sprejemem ga čisto rad iz Tvojih rok in Ti ga dām precej nazaj v vedni dar za-se in za celi svet. Amen.

Oče naš. Česena si Marija. Čast bodi Očetu i. t. d. Prosite za-me vsi svetniki i. t. d.

XXVIII. Stopnjica.

Hvaljen bodi Jezus Kristus, in česena njegova prežalostna Mati Marija!

Pilat ukaže pripeljati ven Jezusa, kateri je imel ternjevo krono na glavi, škerlatasti plajšč na životu, vse čez ranjenem, terst v rokah; in naznani mu smertno sodbo na križu. Tako plačuje nehvaležni svet.

Daljno premišljevanje.

Vidil je Pilat, da hrup prihaja vedno več in hujši, zapové Te toraj, o Jezus! pripeljati ven; vsede se na sodnji stol in reče judom zaničevaje: Glejte, vaš kralj!

Judje pa so zavpili na to z velikim glasom: Proč z njim, križaj ga! Pilat jim reče: Kaj vašega kralja bom križal! Na to judje zopet zahrume: Nimamo kralja, ampak cesarja! Zdaj si dá Pilat prinesiti vode, si umije roke v pričo ljudstva ter reče: Jaz sem nedolžen nad kervjo tega pravičnega, vi glejte! Vse ljudstvo pa je zagnalo hrup: Kri njegova pridi na nas in naše otroke! Nato Te je Pilat izdal bičanega judom, da naj Te križajo! — Tri in trideset lét si Ti, preljubi Jezus! hodil po svetu, delil povsod dobrote, tolažil žalostne, učil nevedne ozdravljaj bolne, nasitoval lačne; pa kakšno povračilo Ti je odločil svet! Ternjevo krono na glavo, škerlatast plajšč na vse ranjeno telo, terst v roke in smert med razbojnikoma na zaničljivem križu! O, ti hudobni svet! tako povračuješ ti dobrote svojemu Kralju, svojemu Rešeniku! O dobrotljivi Jezus! povej mi, kaj je občutilo Tvoje serce, ko si zaslišal krivično sodbo? Ves krotak odgovoril nisi ne besedice in se ne pritožil v svoji ponižnosti. Rad si se dal v roke njim, kateri so Te zgrabili in peljali v smert na križu. — Molim Tvoje zvezane roke, poljubljam Tvoj škerlatasti plajšč, častim Tvojo ternjevo krono in ponižujem se pred terstovim žezlom Tvojim, ker vse to je pomagalo k mojemu odrešenju; pripomoglo je, da si trešil satana v pekel in odperl moji duši sveti raj. — O presveta Mati Božja, prežalostna Devica Marija! Kako se je Tvoje materno serce topilo v britkosti, ko so tako neusmiljeno počenjali z našim Jezusom. Zavoljo te žalosti Te milujem, hvalim in častim, ker vém, da so bili moji grehi tega krivi; priporočujem se Ti, prosim za-me pri svojem Sinu, mojem Odrešeniku, Zveličarju in Bogu, Jezusu Kristusu, zdaj in mojo smertno uro. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu i. t. d. Prosite za-me vsi svetniki in svetnice Božje, katerih svetinje tukaj častim †, prosite za me in za verne duše v vicah!

(Zdaj pa poklekni na 28. stopnjico in prosim za odpustke, rekoč:)

Molimo.

Večni Oče nebeški! darujem Ti kri, terpljenje in smert Jezusa Kristusa, žalosti preblazene Device Marije in sv. Jožefa, za odpuščenje mojih grehov, za stiske naše matere sv. katoliške Cerkve, za mir in edinost med svetnimi vladarji, za spreobrnjenje terdovratnih grešnikov in za odrešenje ubogih duš v vicah! Po Jezusu Kristusu Gospodu našem. Amen.

Oče nas. Češena si Marija (petkrat). Čast bodi Očetu i. t. d.

Molitev.

(Pred altarjem sv. Križa.)

(Pij IX so 31. julija 1858 dovolili vsem vernikom popolni odpustek za vselej, ako se skesano spovedo, sv. obhajilo prejmo in to molitev opravijo pred kako podobo križanega Jezusa, pa molijo za potrebe sv. Cerkve. Tudi se lahko oberne za duše v vicah.)

Glej, o dobrotljivi in presladki Jezus! pred Tvojim obličjem se ponižam ter Te prosim z naj večji gorečnostjo svoje duše. Vtisni v moje serce prav žive občutljeje vere, upanja in ljubezni, in dodeli mi resnično kesanje nad mojim grehi z naj terdnejšo voljo, poboljšati se, ko s serčnim ginjenjem in z veliko žalostjo v duhu giedam pet Tvojih rán in premišljujem, kar je od Tebe, o dobri Jezus, prerokoval David prerok: „Moje roke in moje noge so mi prebodli, vse moje kosti so razšтели.“ (Ps. 21, 17. 18.)

Oče naš... Češena si Marija... (petkrat).

Ogled po Sloveuskem in dopisi.

Dobrova. (Nova maša.) Veselje in ponos bral se je 7. avg. na obrazu Dobrovčanov in sosebnost pa Kozarčanov. Kaj bi ne? Ravno pri njih je namreč pognala mladika, ktera je bila vzrok tega veselega dneva. Ta za Gospodov vinograd izvoljena mladika je č. g. Fr. Dolinar s Kozarjev, bogoslovec tretjega leta, vreden spoznan visoke časti mašniške.

Kdor prevdarja stanje duhovskega stanú v sedanjih časih, temu bo jasno, zakaj se toliko nadovitih mladenčev odteguje težavam tega stanú; in vender je ravno ta stan lahko breme in sladek jarem tistemu, kdor se božjemu poklicu z vsem srcem vdá, kakor upamo, da je storil naš blagi mladomašnik. Zato pa tudi pošteni Slovenci spoštujejo in ljubijo svoje duhovne. Kaj neki bi sicer bili pomenili mnogi slavoloki, krasni mlaji, zastave, kaj dolge verste odličnih svatov in gostov? Kaj drugega kot spoštovanje do duhovskega stanú in častno priznanje, da se je umni, nadarjeni mladenec premožne hiše radovoljno vdal svetemu klicu, preziravši slepila, ktera dosti zmožnih pa malo previdnih mladenčev omamijo in zvodijo na pota bodičevja in toraj bridkega kesanja.

Kaj pa daje duhovski stan? Čast in radost gotovo; toda ti blagri so tako vzvišeni, da jih samopridni prezirajo, in cenijo za grenkost in klavernost. Ta čast je res neutajljiva sama na sebi, in naj bolj zaverženi človek jo mora priznati v sercu, čeravno jo taji z besedo, velikrat kletve brusi in blato meče na služabnike Gospodove. Kakor se ne more zbrisati čut vere, tako se ne more odrekati čast zastopnikom vere. Nepokvarjeno pa je še serce slovenskega ljudstva sploh, zato spoznava za vso vnetostjo to čast; veseli se, raduje se, stori vse, kar bi bolj počastilo in povzdignilo nevomašnika. Nova maša je našemu ljudstvu národna slavnost. — Mladiči vbrano priterkavajo, z možnarji pokajo, drugi donašajo in stavijo mlaje, dekleta nabirajo zelenja in cvetja ter prepevaje vence pletó. Oj skaza-lučnjaki, naj bi bili prišli 7. avgusta k novi maši na Dobrovo!

Z vneto zgovornostjo razkladali so duhovsko veljavo v svojem slavnostnem govoru preč. gsp. Lučenski J. Dolinar. Pokazali so čast mašnika, pa tudi terpljenje, ktero jim prizadevajo brezbožni hudobneži, kakor n. pr. se je godilo duhovnom v francoski prekuciji. — Ginljivo so novomašniku na serce pokladali skerb za mladino itd. Naposled so razodeli svoje veselje, da vidijo zdaj pred ravno tistim altarjem, pri katerem so pred 11 leti peli svojo novo mašo, svojega ljubljenelega Franca živati neizrekljivo srečo, zemljo bratiti z nebom, stvar ediniti z Bogom. Blagrovani so poštene starše, spodbujali k veselju brate in sestre — sej z njimi se veselé nebesa, veselé duše v vicah, veselí se Cerkev ter praznuje dan, ki ga je Gospod naredil. (Konec sledi.)

Pod Čavnom, 17. mal. serp. (O rimskem popotvanji. [Dalje.]) *) Viditi mizo zadnje večerje, spominjati se zraven na čudovite, nepopisljive skrivnosti, ki so se na nji godile, spominjati se dalje na Zveličarja svetá in na dvanajstere aposteljne, ki so okoli nje sedeli in z nebeškim Kruhom se obhajali, mora pač človeka pretresti, in kdor bi pri vsem tem še nad eno ali drugo sv. resnico kaj dvomil, mora biti, ali nezrečono neveden, neumen, ali pa strašno spačen, hudoben. V tej veličastni hiši Božji maševala sva jaz in moj tovariš na altarju Najsvetejšega — ne daleč proč od predrage svetinje

*) Ta spis nam je došel 13. avg. in vmés nič drugega ne, razun kar je v šte. 32. Pozdravljeni! Vr.

zadnje večerje. Maševal sem z nekim posebnim občutkom in veseljem.

Tik bazilike je znana sloveča palača „Lateran“, kjer so nekdanje papeži stanovali. Poslopje je kolosalno in služi za muzej. Pred fasado ogledoval sem nekoliko časa laške vojake, ki so se po prostornem tergu hoditi učili. Reči moram pa, da mi niso bili nič kaj všeč. Jaz sem vse drugač hodil, še ko sem „in illo tempore“ „komis“ in „kavalete“ (oródek pri ekserc.) kot krompiravec po Gorici nosil, — kako pa še le, ko sem „in Reihe und Glied“ s teletom na ramah marširal po prostornih rojaj? Ljubi naši fantje, sem si mislil, in potem pravijo, da pojdejo lahi na nas?! Naj le pridejo, že pokažemo njim in vsem „irredentarijem“, po čem so podplati! To pa le memogredé.

Nasproti temu velikanskemu svetišču Laterana stoji drugo manjše, pa še prav posebno imenitno. To je „Scala santa“, Svete stopnjice. Tù se vidijo marmornate stopnjice, po katerih je sam Jezus Kristus stopal, ko je bil k sodbi peljan pred Poncija Pilata. Vseh je 28. Po visokih teh stopnjicah peljan, imel je ljubi Jezus roke zadi zvezane in ker je imel dolgo obleko, prigodilo se je, da se je večkrat med divjimi vojaki spotaknil, padel in se hudo pobil. Stopnjice so sicer po verhu pokrite, pa se vender le lahko vidijo in poljubijo. Milo se mi je storilo pri sercu, ko sem pred nje pokleknil in jih ogledaval. Vedno se tù vidijo romarji in pobožni Rimljani, ki se po teh ss. stopnjicah po kolenih pomikajo in jih s solzami močijo kakor jih je svoje dni močil Sin Božji s svojo kervjó. Oh! gorjé malomarnim kristjanom pa, ki še pred Najsvetejšim kolén ne pripognejo! *) Kaj bo s takimi pri sodbi?... Tudi tega sv. kraja ne zabim nikoli.

Že prve dni obiskali smo tudi ogromno baziliko sv. Pavla. Ta je še precej daleč zunaj mesta. Vzeli smo tedaj voz; sploh smo se po Rimu navadno le vozili, kajti glavne cerkve so močno ena od druge oddaljene. Na poti zunaj mesta me je prav v serce zbódló neusmiljeno ravnanje z nekim ubogim živinčetom, ki je bilo pod težo voza padlo in ni moglo vstati. Usmiljenih „Staničev“ **) je povsod malo; tako tudi na Rimskem. Da je bazilika sv. Pavla velikanska, vidi se že od daleč. Ona je velika, kakor velik je njen patron. Sloní na 83 velikanskih zelenkastih granitnih stebrih, vsak iz enega samega kosa. Ti so visoki po kakih 12 metrov in mérijo povprek gotovo čez dva metra. Pripeljani so bili tje od krajev jezera „Lago Maggiore“. Ti stebri so taki, da človek stermé kar pred njimi obstoji. Tlak bazilike je tako svetel in čedno délan, da sem moral dobro gledati, da nisem padel. Po oknih občudovali smo prekrasne malarije aposteljnov in učencev, ki neko posebno lepo barvano svitlobo sejejo v baziliko.

Lurška Mati Božja, francoski spisal Henrik Lasserre, poslovenil Fr. Marešič, kaplan v Šent-Vidu nad Ljubljano. V Ljubljani 1881. Samozaložba. — Mesto Lourdes (Lurd), v okraji (departement) viših Pirenej na Francoskem, je ključ k Pirenejskim goram, in stoji na desnem bregu reke Gav, ki teče v Adur, in ž njo v atlantsko morje. Nove dogodbe pripovedujejo, da se je presv. D. Marija 11. februarja l. 1858 prikazala Bernardki Soubirousovi, ko je s svojimi tovaršlci poleg Masabielskih skal derva nabirala. Bernardka sliši namreč

*) Nedavno sem v Šen.-Kl. za velikimi vrati pred klopmí vidil dva mlada — skoro še golobradeža med povzdigovanjem kakor dva droga naravnost po konci stati! Bodeta mar tudi pred Kristusom pri sodbi tako mogočno stala? Vr.

**) Stanič, pred več leti kanonik v Gorici, ki je pisal o miloserčnosti do živali.

čuden piš, ozrè se okoli sebe in zagleda v skalnati duplino nadzemeljsko prikazen; deklica hodi 14 dni v duplino molit; prikazen ji pozneje pokaže kraj, kjer ima izvirati studenec, in ko deklica vpraša „prikazen“, kdo da je, imenuje „prikazen“ sama sebe „Brezmadežno spočetje“. Reč zaslovi daleč okoli, bolniki se ozdravljajo, romarji od vseh krajev hité; a začnejo se tudi hudi časi za Bernardko, njene stariše, in huda preskušnja za véрно ljudstvo v tem kraji. Bernardko in njene stariše zaslišujejo, preiskujejo, izprašujejo, „jamo“ s stražniki obdajo, obiskovalce, katere zasačijo, da molijo pred duplino, v denarjih kaznujejo, in deklico hočejo kakor na duhu bolno v bolnišnico zapreti. Poslednjič cesar (Napoleon III) prepoved odpravi, in škof v Tarbes-u vstanovi komisijo, ki vse natanko izprašuje in pozveduje in po sporočilih te komisije izdá škof v Tarbesu pastirski list, in verne svoje škofije o nenavadnih dogodbah pouči. Na Masabielskih skalah stoji sedaj krasna cerkev v gotičnem slogu, duplina, kjer je videla čudežno prikazen, je češčen kraj, voda, ki tam izvira, se zbira v tonev, pa se tudi vérnim okoli pošilja; Lurd pa je sedaj menda najbolj sloveča Božja pot v Evropi, kamor hodijo vsi narodi priporočevati se nebeški Kraljici. To je ob kratkem obseg te močno ginljive in poučne povesti. Reči moram, da sem v tem popisovanji več najdel, kakor sem se nadejal. Tu se ne pripoveduje suhoparno in v jedni sapi, kako se je vse to zgodilo, temuč slike so tako živo narisane, da imamo tukaj pred seboj deželo, kraj, osebe tadanjega časa, kakor da bi jih z očmi gledali. Pred oči nam stopa najprej priprosta, nedolžna 14letna deklina, ki se je za silo brati in pisati naučila, pa vendar zvitim in prekanjenim sodnikom in pravdoznancem modro in neustrašeno odgovarja. Vidimo posvetno modrost, ki bi rada utajila to, kar ves svet vidi, studenec tam, kjer ga poprej ni bilo nikoli, in ozdravljenje bolnih, katere je ves kraj poznal, ko so bili bolni. Gledamo tukaj postopanje deželске gosposke, ki je vse svoje moči napela, da bi ustavila molitev vernih na tem kraji, pa modro in previdno ravnanje duhovske gosposke, ki se ni vdala prvi gorečnosti ljudstva, ampak čakala, da se je stvar razvila, in odkrila pred vsem svetom. Ako se kdo že v prvi versti ne briga za versko-učne knjige, ga bode gotovo zanimivala obravnava sama na sebi, ki je zares krasno izpeljana in množi naše slovensko slovstvo. — Dobiva se knjiga v katoliški bukvarni nevezana po 1 gl.; v platnu vezana veljá 1 gl. 20 kr., a z usnjatim herbtom 1 gl. 25 sld. Kdor more privoštiti sebi ali svojim zdrave in tečne dušne hrane, naj si jo omisli; spoznal bode, da resnico govorim. M.

Zlatomašniku

prečastitemu gospodu župniku

Antonu Jugovicu

za 21. dan vel. serp. 1881.

Glásno naj pojó zvonovi,
Strel naj stresa hrib in plan;
Tisočeri naj glasovi
Znanjajo veseli dan,
Da daritev tam med svati
Nébu zroča Mašnik zlati!

Pol stoletja rože blage
Vére si sadil pastir,
Bolnim brisal merzle srage,
Dal jim v boju dušni mir;
Lil toláž si v serca tožne;
Serčno ljubil vse podložne.

Čul sirót si zadnje stoke,
Révežem si oče bil;
Plodil njive, likal loke,
Vir odpiral blágoti,
Bilo serce ti je vneto
Za telesno in za sveto.

Vij krog čela venec živi,
Plel ga petdeset si lét
Vedno vedno, starček sivi!
Žarel tvojih del bo svet;
Sad za trude na višavi
Dajaj Bog Ti v večni slavi!

Sveti Ambrož in cesar Teodozij.

(Prosto poslovenjena.)

Glej! k stolnici Milanski trum bojnih péha vlak,
Razvít je prapor rimski, slavite zmage znak;
Čelade krasne, z jekla orožje se bliščí,
Dvorjanov svilne toge — ko solnce vse žarí!

Pred njimi pa ponosno car Teodozij gré,
Ni v mislih več Solún mu, ne spéka ga v sercé.
Da vkažal pomoriti je sedem tisoč tam
Nedolžnih, vžgal ko strasti se gnjeva mu je plam.

Došla je bojna truma pred čelo stolnice,
Ko polukrog postavi tam mirno, redno se;
Po marmornih stopnjicah napoti car se zdaj,
In vrata mu cerkvena odpró se na stežaj.

A 'z tempeljna približa častitljivi se zbor,
Z duhovniki škof Ambrož, in ves levitov kor;
In križ pred njim bliščí se zlata in biserov,
Gorečih sveč, kadilnic obdán oblačekov.

In pred cesarja vstopi se zdajci škof Ambrož,
Osupnjeno vse čaka, kaj djal bo božji moč
Častitljive postave; kak mu iskri okó,
Kak giblje se desnica; glas zadoni krepkó:

„Veliki car, mogočni! se mar nič ne pečaš,
Da grozni vmor Solunski na vesti sam imaš,
Ko serd si bil ohladil; — kaj ti okó kalí?
Mar veličanstvo tvoje? ali zavést močí?“

„Ne vidiš, da povsod je strahotne smerti sléd,
Ki bode vse objela, tud' tebe z nami vréd,
S prahú je truplo tvoje, vernilo v prah se bo,
Pred smertjo tudi purpur ubranil te ne bo!“

„Mogočni car, al revež, — enaka sta obá;
Mogočni car, al revež, rop smertnega zobá;
Gospod in kralj edino le večni Bog je sam,
Ki daje vsim življenje in ga ohrani nam.“

„Kak derzneš se svetišu Njegovem' bližati,
V napuhjeni ko blodnji moril Mu sluge si?
Kak ti k altarju sprave Zveličarja bi smel,
Kervave ko osvete — vdušiti nisi h'tel?“

„Kak moreš dvignit' roke, kadeče se kervi,
Tik Rešnjemu Telesu neskončnih milosti?
Kak us'a tvoja vžila kri Jagnjeta svetó,
Ki smertno so sodila nevsmiljeno groznó?“

„Nazaj! nazaj se verni, — dovolj gnjusob je, car!
Ne kliči božje jeze nad sé si več nikar

Dokler od svete Cerkve spoznan si zadolžen,
V Gospodovo ti hišo pristop ni dopušen.“ —

Obstane car osupnjen; — komu bi bilo moč
Tak ojstro ga svariti? ... Oserči se, rekoč:
„Bil David kralj morivec, je prešeštno grešil;
In vendar je pri Bogu on milost zadobil!“

Reznejše pogledavši škof carja, dvigne glas —
O da bi se razlegal v vsih sercih vedni čas:
„Če si posnemal v grehu, car, kralja Davida,
Posnemaj ga v pokori skesanega sercá!“

Zdaj vdan car sklone glavo, odmakne se molčé,
Nazočim vsim sočutja solze se zablščé,
In celih osem mescev v svetišče stopil ni;
Ostajal le v molitvi je med spokorniki.

Na Sveti dan pa cesar odrešen je vezi
Vesél zdaj hodi v cerkev, — in mnogokrat velí:
„Časti vladíške venec Ambrožu bodem víl,
Ponižnosti le on je brez straha me učil.“

Radoslav.

Dobra misel pri lepšanji in beljenji hiš

in družih poslopji je ta, da naj se pri tléh nikar nikoli ne bélijo, pa tudi ne barvajo s tako svetlo barvo, na katero se lahko čečká in piše, temuč naj se oddelku ob tléh daje kaka černa, temna, siva maža ali tudi gram-pasto lice, na kar se ne dá čečkati, in to dosti na visoko od tal. Kdor se tega pravila ne derží, ne bo imel dolgo časa lepega lica na svojem ozidji, na svojih stenah. Zakaj ne? Zato, ker póbi in otroci, ki že sami imajo umazano serce ali pa neolikano pamet, tudi lepih stén terpeti ne morejo, ampak vse počéčkajo, popišejo in pomažejo. S tem lastnikom škodo delajo, za katero so odgovorni, — velikrat pa tudi velik gréh, ako pohujš-ljive ostudnosti rišejo, pišejo, čečkajo. Če je velik greh nečiste reči govoriti, je gotovo še večí greh take ostudnosti pisati in čečkati. Za gnojnim kôšem se povsod nesnaga cedí; taki „gnojni koš“ je pób, ki nesnage čečká na sténe ali kamor si bodi. Priliko k temu in k svoji osební škodi pa dajejo gospodarji, kateri hiše in poslopja precej pri tléh dajo béliti.

Učitelji in kateheti naj bi tudi v šolah otrokom dopovedovali, kako neolikano, gerdo in pregrešno je to, ako kdo onesnažuje zidove, stene in druge reči z neumnim čečkanjem. Vsaka reč je lepa le, če je čista in snažna. Zadnji čas je, da bi mladina res napredovala v oliko. Večkrat ko mu roko mašina stare, ali si jo zlomi, ga gad vanjo piči, ali mu sicer hudo hudo oteka, da ne more več delati z njo: naj vest sprašuje, če ni morebiti z roko grešnih reči pisal, risal, slikal, na stene ali na papir čečkal. S čimur kdo greši, v tem je velikrat tepen tako hudo, da se sam sebi smili, pa je dostikrat prepozno.

Razgled po svetu.

Rimsko. V god sv. Lovrenca je veliko Rimljanov romalo k baziliki sv. Lovrenca zunaj mesta; molili so pred altarjem tega vélikega svetnika, potem pa stopali pod zemljo v rake obiskat grob papeža Pija IX. Fari-zejski laški framasoni so zdaj iznašli, da katoličani zmeraj liberalce dražijo (provocirajo), naj govoré ali molčé, naj molijo ali psalme pojejo: naj beržé bodo na-

pihnjeni mehovi tudi v tem našli draženje, če katoličanje Pijev grob obiskujejo.

Rogovilski tabor v Rimu, Evropa in papež. Prekucijski laški framasoni so 7. vel. serp. z vladnim privoljenjem v Rimu napravili tabor, kateri je obsegel zelo vse, kar se zoper Cerkev in papeža more krivičnega in prederznega govoriti. Kričali so zoper zagotovila v prid papeža in vere, ki so jih laški poslanci sami skovali in postavili. Tedaj je laška vlada zoper svoje lastno delo dopustila rogoviliti.

„Osservatore Romano“ nateza in šiba razne preostudne psovke, s kakoršnimi je rogovilska derhal papeža pitala, zahtevala naravnost zatrenje papeštva in poseđenje apostolskih palač; vladni komisarji pa so se vmes vtaknili, ko je bila vsa ostudnost že izbruhana.

S tim pa je divja druhal pokazala, da papež ni samo jetnik v Vatikanu, temuč da je tudi njegova oseba v nevarnosti, ker ti tolovaji se utegnejo ravno tako zbrati k napadu na Vatikan, kakor so se zbrali k neotesanemu kriču na tabor. Oboje pa je zadolžila mladolaška vlada, ki je dopustila gnjusobo 13. julija, kakor divjaštvo 7. avgusta.

„Osservatore“ ob koncu silo tehtnega članka prištalja: „Skazano je, da po zadolženju italijanske vlade Rim postaja veliko staniše framasonstva, središe brezbožnih zaklétev zoper vero, gnjezdo vérskih in družbinskih sovražnikov. Rim, ugrabljen papežu, je tedaj središe rogovilstva zoper katoliško in olikano Evropo.“ Pravi, da to je poslednji nasledek vloma Pijevih vrat, kar so previdni pred vidili, tajili pa, kateri so to sami storili. In zdaj naj gleda Evropa, kako bode pridobila svobodo papežu, ki ga je pred leve vergla!

Ni toraj čuda, da so laški časniki začeli pisati o papeževem odhodu iz Rima, in tudi svobodomišljaki, kateri imajo še kaj pravega domorodnega duha, se tega bojé, ker vedó, da Rim brez papeža je to, kar je stara latérna brez luči. Vstalo bi potem rogovilstvo in naj berže bi za papežem moral potegniti iz Rima tudi kralj Humbert, samo če bi mogel še ubežati; rogovilstvo bi prisililo tuje posredovanje in konec bi bil, da bi se papež zopet v naj večí slavi vernil v svoj Rim, ne pa več Humbert, ki se tako ne čuti srečnega v ugrabljenem posestvu, kakor se njegov oče ni. Enako se je godilo že velikrat, in utegne se ponavljati ter ne več dolgo kasniti.

Papež Aleksander III, čegar stoletnica, odkar je umerl, se bode obhajala 30. tega mesca, je bil dvakrat o preganjanji zapustil Rim, pa bil je povsod sprejeman z naj večí častjo in vernil se je v svojo lastino z naj večí slavo, ko pa so tlačivci papežev vselej veljali za to, kar so res, za samosilnike in trinoge. Tako je bilo z drugimi, s Pijem VII in s Pijem IX poslednjič. Kako bode z Leonom XIII, to je še v Božjih rokah.

Rimsko-črnogorske zadeve. Črnogora, raztegnivši svoje meje do Bojane in do morja, je dobila nekoliko tisoč katoličanov Barske škofije. Knez Niko'a je spoznal, da se bode njegova oblast v novo pridobljeni zemlji znatno vterdila, ako vrvná cerkvene razmére svojih katoliških podložnikov, ter se je pričel dogovarjati z Rimom berž, ko je dobil v oblast to zemljiše. V tem opravilu mu je mnogo služilo posredovanje njegovega prijatla škofa J. J. Strosmajerja. Obravnava se je bila pričela z apostolskim nuncijem Jakobinijem, ki je zdaj kardinal, in reč je bila tako dozorela, da jo je bilo treba samo s pismom še vterditi. V ta namen se je poprijel knez prilike, ko se je Strosmajer mudil v Rimu o začetku tekočega mesca, ter je tje poslal svojega metropolita Visarion-a, da naj razmére katoliške Cerkve na Črni gori ali na podlagi

prešnjih dogovorov doverši, ali pa da se vsaj postavi nekak začasni stan („modus vivendi“).

Ta korak kaže politiško modrost črnogorskega kneza, pa bil je ne manj prijeten v visokih krogih v Rimu, od koder se v novejših časih poseben pozor obrača na vzhod in Rim z velikim sočutjem spremlja ondotni politiški in národni preporod. Rimski stol je po vsem na strani naroda in v tem oziru je obudil velike izročila (tradicije) 15. stoletja. In zdaj ravno da so minuli slavni dnevi slovanskega romanja, kar pride v večno mesto starašina jutrove cerkve, male pa nadovite kneževine črnogorske, da se v ime svojega blagodušnega gospodarja dogovarja s poglavarjem katoliške Cerkve, kako naj se vrvnajo razmére katoliške, da se odvzame vsaka prilika kacega kresanja med cerkvama v tem važnem oddelku balkanskega polotoka. Ni li to prav znamenito djanje cerkvenega in politiškega gibanja?

Dopisniku v herviški „Obzor“ obség in načert dogovora, ki ga je črnogorski metropolit seboj prinesel, ni sicer bliže znan; toda kolikor prodira v bližnje kroge, so v Rimu v obče zadovoljni s knežjimi predlogi, ter je mnogo nade, da se sporazumijo. Knez daje svojim katoliškim podložnikom popolno svobodo vere in vesti ter jih postavlja v polno vživanje vsih državnih dobrót, kakor jih imajo soderžavljani vzhodnje cerkve. Ko se oblika teh razmér vstanovi, se bode sporazumno volil duhovni glavar katoliških Črnogorcev, Barski škof. Nadjajo se, da volitev bode zadela moža, ki bo enako goreč Črnogorec, kakor katoliški škof.

Naj bi tudi drugi jugoslovanski knezi posnemali blagodušnega črnogorskega gospodarja!

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

22. vel. serp. S. Timotej. — 23. S. Filip Benicij. — 24. S. Jernej. — 25. S. Ljudovik kr. — 26. S. Zefirin. — 27. S. Jožef Kalasancij. — 28. Dvanajsta nedelja po Bink. S. Avgušin šk.

V molitev priporočeni:

Bolan duhoven za stalno zboljšanje. — Dve terdovratni ženski in dva terdovratna možka za spreobrnjenje. — Sestra v pregrešnem znanji priporočena od sestre za spreobrnjenje. — Neka devica, ki že več časa ima bolezen v nogi, za ljubo zdravje. — Oseba, ki že dolgo zastoj iše zdravja pri zdravnikih, prosi še pri Naši lj. Gospej in pri sv. Jožefu pomoči.

Zlate zerna za vsaki dan mesca.

22. vel. serp. Ako te Bog razsvetli k spoznanju tvojega nesrečnega dušnega stanú, ti dá tudi moč, da se moreš iz njega izkupati.

23. Ne presliši glasú, kadar ti Bog prične na serce govoriti.

24. Izpraznuj svoje serce posvetnosti, da bo zamogel Božji blagoslov vanj liti.

25. Molčanje je veliko večé znamnje prave modrosti, kakor pa obilno govorjenje.

26. Kdor se na ljudi zanaša, z njimi pade.

27. Če je Bog znami, je vsako terpljenje sladko veselje; če Bog ni z nami, je naj slajši veselje muka in terpinčenje.

28. Še vsak se je kesal, kdor je ves svoj blagor na ljudi stavil.

Listek za raznoterosti.

Blagoslov ljubljanski škofiji od sv. Očeta. Premisljnostni gospod knez in škof Krizostom so v svojem in v imenu duhovnov in vernikov Njih Svetosti papežu Leonu XIII naznanili sožaljenje zaradi dogodbe 13. jul. in dobili so naslednji odgovor:

„Sv. Oče so s hvalečnim srcem sprejeli poklon, ki ste ga Vi z duhovstvom in ljudstvom svoje škofije naznanili oziroma na napade v noči 13. jul. in zahvaljujoči se podelijo vsim apostolski blagoslov.

L. kardinal Jakobini.“

Zlato mašo so na Šmarni dan zjutraj na tistem obhajali prečastitljivi gospod stolni dekan Juri Volc. Bog jih ohrani še mnogo lét!

† **V uršulinskem samostanu ljubljanskem** je 11. t. m. umerla o 1/23 č. S. Tekla Hassel, rojena v Kalternu na Tirolskem 31. maj. 1848. Bog ji daj večni mir! — 14. t. m. ob 3/46 pa je umerla čast. M. Bernardina Ramuta, roj. 5. kim. 1805, preoblečena 1831, slovesno obljubo pa je storila 1833. Boljši zlato obljubo, ki bi jo bila imela v kratkem obhajati, bo za svojo zvestobo obhajala tedaj v nebesih. R. I. P. — In zopet 18. t. m. zjutraj je umerla č. M. Nepomucena Janatta, popoldne po dveh pa čast. M. Magdalena Queiser. R. I. P.

V cesarjev rojstni dan so premilg. knez in škof dr. Jan. Krizostom ob 10 v pričo slavnih vradnij imeli slovesno sv. mašo.

Misijon za sv. leto se prične v mescu kimovcu v Mavdicah, in bode tudi v Smedniku, na Ježici, v Vodichah.

Vraže. Med tisoč in več vražami, ki jih dobičkolovci med nevedne ljudi trosijo in jih z njimi sleparijo, je tudi ena z napisom: „Prepis pisma, katero je bilo najdeno pri božjem grobu v Jeruzalemu“ itd. — Slepar ljudem laže, da bo preklét, kdor teh vráž ne bo hotel razširjati; boji pa naj se on prekletstva, ker tako grozno greši zoper sv. vero Kristusovo s takimi lažmi. Naj bodo svarjeni tudi tiskarji, da tacihi pošastnih vráž ne natisakajo, ker s tem sami smertno greše zoper prvo in drugo zapoved Božjo.

Presvitli cesar so Štajarcem, po toči poškodovanim, darovali 8000 gl.

G. Vojtéh Levičnik, sorodnik naših verlih Levičnikov, c. kr. okrajni sodnik v Ptuj, je od ministerstva pravosodja poklican v službo tega oddelka na Dunaj.

Iz Prage nam na našo opombo v zadnjem listu o praških bogoslovskih novincih preblagi gosp. vrednik „Blahovčestov“ piše to-le: „Nemáme 100 novincev v Pragi, jen (samo) 43. Listy nemluví pravdu (ne govore resnice), jen co jest v „Blahovčestu“, na to se račtež spolehnouti (zanašati). S největši radosti bychom jih poslali několik ve Vaše primorské kraje, kdyby bylo možno. Pozdravuji a libám stokrátě Vás, pan redaktore, znamenaje se s prosbou, byste mne byl pamětliv na modlitbách Vašnosti oddaný přítel Fr. Krasl.“

Odg. Preserčna hvala Vam, blagodušni gospod vrednik, za vzajemno bratovsko prijaznost in dano pojasnilo!

Vred.

Popravek. V zadnji šte. 32., na strani 255, v spisu: „Študent na počitnicah“ v 4. in 5. verstici naj se bere: ... na Tirolskem je umerl (ne: umerla), Frančišk (ne: Frančiška).

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Č. g. Andr. Šimeneec je dobil duhovnijo št. Juri v Šmarski dek.; č. g. Val. Bergant Brusnice; č. g. Jan. Bevec je prestopil s Podkrajja v Podvelb; č. g. Prim. Klemenec, duh. pastir na Gori, gre v pokoj. — Umerl je v Idriji č. g. Leop. Čuk, župnik v pok., iz Terž. škofije. R. I. P.

Dobrotni darovi.

Za pogorelce v Knežaku: Iz Radolice po milgosp. stolnem proštu Jož. Zupanu 15 gl. — Jubilar V. 5 gl. — Pn. g. dr. in proš. Ant. Jarc 4 gl. — Č. g. župnik Val. Klobus 1 gl. 50 sld.

Za pogorelce v Žirovski fari: Jubilar V. 5 gold. — Pn. g. dr. in proš. A. Jarc 4 gl. — Po stol. kapl. č. g. J. Porentu 1 gl.

Za pogorelce v Cerkljah: Jubilar V. 5 gl. — Pn. g. dr. in proš. A. Jarc 4 gl. — Iz Radolice po milg. stolnem proštu Jož. Zupanu 15 gl.

Koledniku sv. Miklavža (za novo cerkev v Bohinjski Bistrici): Jubilar V. 50 gl. — Po č. g. J. Porentu 1 gl.

Za študentovsko kuhinjo: Jubilar V. 2 gl. — Č. g. župnik Jan. Oblak 1 gl. — Č. g. Anton Kukelj 2 gl. — Č. g. župnik Ant. Jamnik 5 gl. — Č. g. aložj. pref. R. Merčun 1 gl. 30 sld. — Preč. g. dekan Martin Šlibar 2 vel. terdnjaka. — Neimenovan dobotnik 5 gl. — Spošt. gospá Šupevčeva 5 gl.

(Drugi dar. prih.)

Opomba. Za dobotnike naše šolske mladine, kakor je bilo že zadnjič povedano, bode 1. vsake kvatre ena sv. maša pri Naši ljubi Gospej presv. Serca, in sicer za njih naj serčniših želj spolnjenje in naj veči potrebe; — 2. z vsako podeljeno dobroto, tudi z naj manjšim darom, je že samo po sebi vsak daritelj priporočen v bratovsko molitev za uslišanje v njegovih naj večih potrebah; — 3. oskerbnik te reči jih vsak dan privzame v spomin (Memento) pri svoji sv. maši; — 4. oni so dobotniki naj bolj ubožnim in potrebnim šolskim mladenčem, kateri bodo z njih pomočjo v šolah naprej prišli, ako Bog dá; — 5. vsak pošten mladenec te vredbe moli vsak dan najmanj en očenaš in češenamarijo za dobotnike — če bo pa katerikrat duhoven, že zdaj povabi vse blage dobotnike k novi maši. Ali ni to lepo in koristno? —

Lansko šolsko leto v drugi polovici je bilo treba med 50—60 gold. na mesec za več kot trideset mladenčev, in „financ-minister“ se ni utopil v dolgovihi, temuč je zdrav in čverst na suhem z blizo 30 gold. „plus“ za prihodnje leto.

Dozdaj je za nastopno šolsko leto prosilo pomoči blizo trideset prešnjih in 10 novih, močno potrebnih. Ne bo moč vsih odgnati, ko bi imel kdo tudi koprolsko palico.

Ako skladajo dobotniki tudi nadalje po kacih 50—70 gl. na mesec, bode saj precejšnemu številu po malem pomagano. In kaj je to 5—700 gl. na leto za vso Slovenijo? Še četerti del tega ne, kar ima letne pokojnine kak prelát, minister (Nota bene: razun „financ-ministra“) ali general; in vender nima nihče pravice terditi, da iz teh 30—40 mladenčev ne bode nobenega škofa, ministra ali generala. No, pa sej smo zadovoljni tudi, če bo le nekaj kaplanov in župnikov, adjunktov, magari naddesetnikov, samo da so ob enem pošteni katoličani, brez česar ni sreče po smerti.